

Barn og klær

Kilde: Heftet "Godt å vite om barn og klær", utgitt av Statens institutt for forbruksforskning

Barn trives i klær som

- Gir dem mulighet til å utfolde seg så fritt som mulig i lek og annen virksomhet
- Er tilpasset vær- og temperaturforhold og beskytter mot fuktighet og kulde
- Gir god ventilasjon

Barneklær bør tåle hard slitasje og vask uten å miste farge og fasong.

Passe varmt kledd?

For å finne ut om et barn er passe varmt kledd, kan vi stikke en hånd inn under klærne på barnets rygg. Der skal huden være tørr og varm. Er den våt av svette har barnet for mye på seg. Er den kjølig har det for lite på.

Hjelp til selvhjelp

Foreldrene kan hjelpe barnet til å klare påkledningen selv, for eksempel ved å sørge for at:

- Klærne har store knapper og hekker
- Glidelåser har en stor ring som er lett å få tak i, istedenfor en glatt liten hempe
- Hals- og ermeringningen på jakker, gensere og trøyer er vide nok

Bør barna få velge klær selv?

Barn har ofte vanskelig for å velge mellom forskjellige muligheter, og så lenge de er små er det nok som regel det enkleste at foreldrene velger klær for dem. Men også evnen til å ta beslutninger skal oppøves, og derfor er det bra om barnet av og til får være med på valget. Foreldrene bør på forhånd ha innskrenket valget til to eller tre plagg.

Du må regne med at barnet liker andre farger enn du selv gjør, men det er viktigere at barnet liker klærne sine enn at du gjør det. Og det har vel egentlig ingen betydning om farger og mønstre, etter ditt skjønn, ikke passer så godt sammen så lenge barnet trives med det?

Tørr og varm i all slags vær

Klærne skal holde barna tørre og varme i all slags vær, og dette oppnår vi ved å bruke plagg med forskjellige egenskaper. Er det kaldt setter vi plaggene utenpå hverandre til barna er passe varme. Bekledningen kan deles inn i tre grupper: undertøy, mellomsjikt og yttertøy

Undertøyet skal holde huden varm og tørr. Materialet i trøyer og underbukser må ha evnen til å suge opp fuktighet. Til dette formål er bomull godt egnet.

I tillegg til undertøyet bruker vi som regel et ekstra varmeisolerende lag, for eksempel en skjorte eller genser sammen med skjørt eller bukse.

Varmeisolasjonen blir best når mellomsjiktet inneholder mye luft. Strikkede plagg er porøse og myke og varmer bedre enn plagg sydd av vevet stoff. Dessuten gir de større bevegelighet.

Når det er kaldt og blåser ute, er det nødvendig med yttertøy av vindtett stoff utenpå strikkede plagg. For små barn er det som regel gunstigere å bruke flere lag med klær under tynne uforede ytterklær. Det gjør det lettere å tilpasse påkledningen til været. En annen fordel er at uforede klær er lettere å vaske og tørker fortere. I enkelte deler av landet kan barna, på grunn av klimatiske forhold, trenge ekstra tykt lag i perioder. Her kan det være nødvendig med for eksempel bobletøy eller særlig tykke varmedresser. Dette gjelder spesielt småbarn som sitter mye stille i snøen.

Tettvevet yttertøy beskytter godt mot vind. Skal tøyet også beskytte mot fuktighet når det blir kaldere og kanskje blåser og regner, må det være impregnert.

Fibertyper

Samme sort klær kan være laget av forskjellige fibere eller fiberblandinger.

Fibermerking

Alle tekstilprodukter skal merkes med fiberinnhold. Fibertypen skal angis ved hjelp av fastsatte betegnelser. Som eksempel kan nevnes at tekstiler laget av Dacron, Diolen, Trevira og Terylene også må merkes polyester, som er fellesbetegnelsen for alle polyesterfibere. Tilsvarende må tekstiler laget av blant annet Enkalon, Nylon, Perlon eller Rilsan også merkes polyamid, og Acrilan Courtelle eller Orlon også merkes akryl, slik at vi alltid får vite hvilken hovedgruppe tekstilen tilhører. De vanligste fibermaterialene i barneklær er bomull, ull, rayon, akryl, polyamid (nylon) og polyester.

Fiberegenskaper

Det er liten forskjell mellom isolasjonsevnen til fibertypene så lenge de er tørre. Når det blir laget tøy av dem kan det se ut som det er stor forskjell. I virkeligheten avhenger varmeisolasjon av hvor mye luft stoffet inneholder, det vil si hvor porøst det er. Ullfibernes bølgeform er årsaken til at ullstoffene kan gjøres luftigere og dermed varmere enn bomullsstoff. Når tøyet blir vått, kan forskjellen på stoff av forskjellige fibre bli større. Både når vi skal kjøpe klær og når vi siden skal behandle tøyet, er det en stor fordel å kjenne de forskjellige fibrenes egenskaper.

Fra innerst til ytterst

Når vi har tenkt over hva vi trenger og ønsker før vi skal ut og kjøpe, er det gode sjanser for at vi kommer hjem med klær som både vi og barna er tilfreds med og får glede av. Vi bør også se på fibertype og vaskemetode slik at vi vet hva plagget tåler og om det vil gi oss merarbeid ved vedlikehold.

Trøyer bør være av god kvalitet og tilstrekkelig lange, både fordi de ofte krymper i vask og for at det ikke skal bli en åpen glippe på ryggen der hvor trøya slutter. Helsetrøyer gir god ventilasjon.

Truser må ikke stramme. Sømmene i skrittet må være så flate at de ikke gnager og gir ubehag. Strømpebukser må være lange nok i beina og livet. Føttene i strømpebuksa må være så store at tærne ikke blir klemt sammen.

Gensere bør være elastiske i halsen, vide nok i ermeringene og tilstrekkelig lange slik at det ikke blir glippe i livet.

Bukser bør være slitesterke. Overaller med regulerbare seler er praktisk for små barn. Hele kjeledresser blir fort fravokst, men er gode å ha på.

Bobleklær egner seg best for tørt og kaldt vær. En boblebukse kan lett bli våt nederst og trekke vann hvis den brukes i vått vær.

Votter bør være varme og ha lang mansjett. For at barna skal kunne gripe godt med dem, bør de ikke være for glatte.

Skjerf bør man helst ikke bruke da det kan hekte seg fast i for eksempel skliekanten og barnet blir hengende fast. Bruk heller en god hals ved kaldt vær.

Luer bør beskytte ørene. Når der blåser, må de være vindtette. De behøver ikke være spesielt tykke.